

MABI

A Deutsche Forschungsgemeinschaft /DFG/ katalogizálási és elektronikus adatfeldolgozási szakértőkből álló munkacsoportja olyan kommunikációs /csere-/ formátumot készített bibliográfiai adatok számára, amelyet a Deutsche Bibliothek fog alkalmazni a Deutsche Bibliographie mágnesszalagokon való terjesztésére. A német csereformátum megkülönböztető vonása, hogy a legkülönbözőbb dokumentumfajták, tehát monográfiák, folyóiratok, a bibliográfiailag nem önálló irodalom, valamint testületi és személynév utalások /más és más alakban jelentkező nevek/ kommunikálására is alkalmas. A formátumot ugyanakkor készítették, amikor a német nyelvterületre szánt új katalogizálási szabályzat /RAK = Regeln für die alphabetische Katalogisierung der deutschsprachigen Länder/ is készült, hogy az új szabályokra való átteréskor mindjárt rendelkezésére álljon a számítógépet használó könyvtáraknak. A címleírásnak a RAK szerinti elemeit kódolja /jelöli, markerekkel látja el/, így jobban alkalmazható bonyolultabb címleírások kezelésére, a gépi kezelés technikája is egyszerűbb. Az IBM, SIEMENS és UNIVAC gépek EBCDIC kódját használja. Külföldre szánt mágnesszalagjai 9-csatornás szalagok.

/Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie, 21.k. 2.sz. 1974.márc. p.97-113./

TÁJÉKOZTATÁSI SZAKEMBEREK

Az indexelők próbavizsgálata

Nyolc /azonos képzettségi szinten álló/ indexelővel próbavizsgálatot végeztek annak megállapítására, hogy munkájuk közben milyen mértékben gondolkodnak egységesen. A vizsgálathoz négy más-más tartalmu /számítógépekről, hematológiáról, adatbankokról és energetikáról szóló/, de azonos hosszúságú és azonos nyelvtani összetételű /mindegyik mintában 40-40 fogalom szerepelt/ szakszöveget állítottak össze. E szakszövegekből - miután előzetesen megismertkedtek velük - a vizsgáltaknak háromszori olvasásra - fordított fontossági sorrendbe rendezve - ki kellett huzniuk a legjelentősebb fogalmakat /olvasásonként tizet-tizet/. Ezzel tulajdonképpen kettős feladatot teljesítettek. Egyrészt /szubjektív/ jegyzéket állítottak össze a

szövegek legjelentősebb szavairól, másrészt megadták a szövegek /szubjektív/ strukturáját.

A két, három, majd mind a nyolc indexelő munkájának értékelése azt mutatta, hogy már a legfontosabb fogalmak kijelölésében is igen kevés az egyezés, még kevesebb a szövegstruktúrát illetően. Ezen belül az egyes szakszövegek vonatkozásában lényeges eltérések voltak tapasztalhatók.

A módszer alkalmasnak látszik mind az indexelők általánosabb kiválasztási ismérveinek megállapításához, mind a különféle indexelők szakosodásának irányításához. A probléma megoldásának fontosságához nem fér kétség, hisz a keresés egzaktabbá tétele függ tőle.

/Csekoslovenská informatika, 16.k. 5.sz. 1974. p.268-277./

A tájékoztatási szakemberek tájékozódási szokásai

A tájékoztatási szakemberek tájékozódási szokásaival kapcsolatos felmérés a csehszlovák állami kutatási terv egyik részfeladata volt. A 264 főből álló mintát a felsőfoku végzettség /közel 50%-ban könyvtárosi-informatikai végzettség/, a vezető beosztás és az átlagost magasan meghaladó idegen nyelvtudás /az esetek tulnyomó többségében három világnyelv különböző kombinációkban való ismerete/ jellemezte.

A kérdőív egyes kérdéseire adott válaszok feldolgozása nyomán a következő kép alakult ki:

az információszerzés megadott hat lehetősége közül az első két helyen legtöbbször a primér és a szekundér információs források igénybevétele tűntett fel. Általában a harmadik helyre került a személyes érintkezés, negyedikre a külföldi tanulmányut és konzultáció, az ötödikre a továbbképzés, előadás és kongresszus, a hatodikra a tanácsadó és módszertani szolgálat;

a válaszadók többsége úgy nyilatkozott, hogy a kurrens információk feltárásában a megengedhető késés 1-5 hónap között van, a retrospektív irodalomkutatásnak nem kell 10 évnél tovább visszanyulnia;

az informatikai referálólapon kívül - a csehszlovákokon kívül - a megkérdezettek körében a szovjet referálólapon a legnépszerűbb;

a mintában szereplők legszívesebben saját munkahelyük könyvtárát használják. Az általuk használt könyvtárakkal azonban sok esetben nincsenek megelégedve;